

Kakovost pitne vode na vodovodnih sistemih v občini Brežice v letu 2013

Javno podjetje Komunala Brežice d.o.o. opravlja dejavnost oskrbe s pitno vodo v občini Brežice, kjer smo v letu 2013 s pitno vodo oskrbovali prebivalce iz sedmih različnih vodovodnih sistemov: Brežice, Mokrice, Pišece, Sromlje, Stojanski Vrh, Križe in Mrzlavski Gaj-Stankovo-Vitovec, ki se z vodo napajajo iz 8 zajetij.

Ena temeljnih nalog upravljavca vodovodnih sistemov je nemotena ter varna oskrba s pitno vodo in zagotavljanje zdravstveno ustrezne pitne vode.

Notranji nadzor je v letu 2013 izvajal Zavod za zdravstveno varstvo Novo mesto (ZZV Novo mesto) in sicer po sistemu HACCP, katerega osnova je izvajanje preventivnih ukrepov, s katerimi se zagotavlja zdravstvena ustreznost pitne vode. Zunanji nadzor je izvajal Zavod za zdravstveno varstvo Maribor.

Notranji nadzor vključuje, skladno s Pravilnikom o pitni vodi (Ur. l.RS, št. 19/04 s spremembami) in smernicami HACCP, vse faze distribucije pitne vode, od zajetja do pipe porabnika. V letu 2013 je bilo skupno odvzetih 263 vzorcev pitne vode za mikrobiološke preiskave, 90 vzorcev za sanitarno-kemične preiskave ter dodatni 4 vzorci za ciljne kemične preiskave na vodovodnem sistemu Sromlje. Neskladnih je bilo 40 odvzetih vzorcev (od tega so bili 4 vzorci kontaminirani z E. coli, ostali pa so pokazali prisotnost koliformnih bakterij), v vseh primerih pa smo izvajali ukrepe skladno s HACCP-om ter navodili s strani ZZV Novo mesto in Inštituta za varovanje zdravja RS – preventivno kloriranje, spiranje omrežja na določenih odsekih z izpusti na hidrantih, redno čiščenje vodohranov,...

Ugotavljamo, da se vir mikrobiološkega onesnaženja pojavlja predvsem na bolj oddaljenih točkah na omrežju od mesta črpanja, v primeru npr. Mokric pa je voda že na viru samem slabše mikrobiološke kakovosti in jo je zato potrebno klorirati. Prav tako se težave pojavljajo na Stojanskem Vrh, kjer je veljal za vodo iz zajetja Novaščk zaradi narave vira (kraški izvir) in posledično kalnosti ukrep prekuhavanja večji del leta 2013. Predpriprava vode s plinskim klorom oz. natrijevim hipokloritom je prisotna na vseh vodovodnih sistemih razen na vodovodnem sistem Brežice. Potrebno je poudariti, da je voda po kloriranju kljub prisotnemu vonju po kloru zdravstveno ustrezna ter varna za uživanje.

V okviru državnega monitoringa pitnih vod v letu 2013 je bilo na vodovodnih sistemih v občini Brežice odvzetih 27 vzorcev, neskladnih jih je bilo 10. Del neskladnosti je posledica odvzema vzorcev na objektih s starim in razvejanim internim omrežjem (torej ni šlo za odraz realnega stanja na vodovodnem sistemu), del pa je posledica v težavah z delovanjem klorinarske postaje, ki pa smo jih uspešno odpravili.

Tabela 1: Pregled mikrobiološke in kemijske kvalitete pitne vode na zajetjih in v omrežju v občini Brežice v letu 2013

Vodovodni sistem	Mikrobiološke analize					Kemijske analize				
	Št. vzorcev	U	%	NU	%	Št. vzorcev	U	%	NU	%
BREŽICE	191	160	84%	31	19%	62	62	100%	0	0%
MOKRICE	26	21	81%	5	24%	10	10	100%	0	0%
SROMLJE	16	15	94%	1	7%	6	6	100%	0	0%
PIŠECE	14	14	100%	0	0%	5	5	100%	0	0%
STOJANSKI VRH	7	5	71%	2	40%	3	3	100%	0	0%
KRIŽE	5	4	80%	1	25%	2	2	100%	0	0%
STANKOVO	4	4	100%	0	0%	2	2	100%	0	0%
Skupaj 2013	263	223	85%	40	15%	90	90	100%	0	0%

V preteklih letih je bila odkrita kontaminacija pitne vode z atrazinom in desetilatrazinom (razgradni produkt herbicida atrazina, katerega uporaba je od leta 2003 prepovedana) na vodovodnem sistemu Sromlje, zato smo se na tem območju odločili za poostren nadzor nad zgoraj omenjeno kontaminacijo. Skupno so bili odvzeti 4 vzorci. Koncentracije atrazina so bile pod predpisano mejo (0,10 µg/L), koncentracije desetilatrazina pa so v 2 od 4 vzorcev presegle predpisano koncentracijo, vendar je Zavod za zdravstveno varstvo ocenil, da je voda varna za potrošnike in da ne pomeni povečanega tveganja za njihovo zdravje, saj se kontaminacija z desetilatrazinom se počasi znižuje in ne predstavlja povečanega tveganja za zdravje ljudi.

V letu 2013 (kakor tudi v prejšnjih letih) ni bilo odkritih parazitov oz. njihovih razvojnih oblik, za katere sicer velja, da so indikator fekalnega onesnaženja vodnega vira in kot taki pomenijo resno nevarnost za zdravje.

Obveščanje uporabnikov

Skladno s Pravilnikom o pitni vodi (Ur.l.RS, št. 19/04 s spremembami, 9., 21., 22., 31. In 34. člen) v primerih potencialnih vplivov na skladnost pitne vode obveščamo uporabnike na načine, navede v spodnji tabeli:

Tabela 2

Po veljavni praksi se bodo v posameznih primerih neposredno telefonsko obvestila podjetja, v katerih je zaradi prekinitve dobave vode moten proizvodni in delovni proces, kot so javni zavodi in ustanove: lekarna, zdravstveni dom, bolnišnica, predelava mesa in ostalih živil, restavracije in podjetja, kjer pripravljajo hrano za delavce, šole, dom upokojencev,...

Tabela 2: Obveščanje uporabnikov

Vzrok za obveščanje	Časovna opredelitev	Obvezni načini obveščanja
Obveščanje v primeru, ko je vzrok	Čim prej, a	1. Osebno – neposredno v

neskladnosti pitne vode hišno vodovodno omrežje ali njegovo vzdrževanje	najkasneje v sedmih dneh	nabiralnik 2. z obvestilom na oglasni deski uporabnika hišnega vodovodnega omrežja 3. elektronska pošta ali obvestilo preko telefona 4. obvestilo ZIRS-u po e-pošti ali faksu
Obveščanje v primeru omejitve ali prepovedi uporabe pitne vode	Čim prej, a najkasneje v dveh urah (obvešča se vsak dan do preklica)	1. lokalni radio-Veseljak 2. predstavnik krajevne skupnosti, oglasne deske 3. obveščanje preko spletnih strani JP Komunala Brežice d.o.o. in Občina Brežice 4. obvestilo ZIRS-u po e-pošti ali faksu
Obveščanje v primeru, kadar se izvajajo ukrepi za odpravo vzrokov neskladnosti	Čimprej, a najkasneje v enem dnevu	1. lokalni radio-Veseljak 2. predstavnik krajevne skupnosti, oglasne deske 3. obveščanje preko spletne strani JP Komunala Brežice d.o.o.
Obveščanje v primeru odstopanja od mejnih vrednosti kemijskih parametrov in o pridobitvi dovoljenja za odstopanje	Čimprej po pridobitvi dovoljenja, najkasneje v sedmih dneh	1. lokalni radio-Veseljak 2. oglasne deske ali lokalni časopisi 3. obveščanje preko spletne strani JP Komunala Brežice d.o.o..
Obveščanje uporabnikov o skladnosti pitne vode v skladu z načrtom notranjega nadzora	Za sisteme, ki oskrbujejo 5000 ali manj uporabnikov: najmanj enkrat letno	1. občinska glasila 2. lokalni časopisi 3. časopis JP Komunala Brežice d.o.o.
Letno obveščanje uporabnikov o načinu obveščanja	Enkrat letno, v začetku novega koledarskega leta	1. lokalni časopis 2. obveščanje preko spletne strani JP Komunala Brežice d.o.o.. 3. časopis JP Komunala Brežice d.o.o.
Obveščanje o prenehanju omejitev ali prepovedi uporabe vode, izvajanja ukrepov oz. dovoljenem odstopanju	Čim prej, a najkasneje v treh dneh	1. lokalni radio-Veseljak 2. predstavnik krajevne skupnosti, oglasne deske 3. obveščanje preko spletnih strani JP

		<p>Komunalna Brežice d.o.o. in Občina Brežice obvestilo ZIRS-u po e- pošti ali faksu</p>
--	--	--